

UNIWERSYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

lek. Halina Flisiak-Antonijczuk

Centrum Neuropsychiatrii Neuromed we Wrocławiu

**Ocena wzorców odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD za pomocą metody
EEG-biofeedback**

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych

Promotor:

dr hab. n. med. Tomasz Adamowski

Katedra i Klinika Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu

Recenzenci:

prof. dr hab. n. med. Andrzej Kiejna

Katedra i Klinika Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu

dr hab. n. med. Piotr Gorczyca

Katedra i Klinika Psychiatrii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach

Wrocław

24 maja 2013

Curriculum Vitae

Halina Flisiak-Antonijczuk

Urodzona 21.08.1946r. w Abramowie, województwo Lubelskie

Wykształcenie i przebieg pracy zawodowej:

Studia medyczne:

1964 - 1970 Wydział Lekarski Akademii Medycznej we Wrocławiu

24.06.1970 uzyskanie tytułu lekarza

Staż podyplomowy:

1970-1972: Szpital Miejski im.L.Rydygiera, Wrocław

Zatrudnienie

1972 -1986: asystent, starszy asystent, z-ca ordynatora Oddziału Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Wojewódzkim Zespole Opieki nad Matką i Dzieckiem we Wrocławiu

1986 -1993: ordynator Oddziału Psychiatrii Dziecięcej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Neuropsychiatrycznym w Opolu

1993 – obecnie: naczelny dyrektor Centrum Neuropsychiatrii „Neuromed” we Wrocławiu

Szkolenia dodatkowe i certyfikaty

2000: ukończony roczny kurs w zakresie terapii systemowej rodzin; Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

2000: ukończony kurs Zarządzania Służbą Zdrowia; Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

2001: certyfikat z elektrofizjologii klinicznej; Instytut Matki i Dziecka w Warszawie

2001: certyfikat trenera EEG biofeedback

Dorobek naukowy:

Publikacje:

Mazurek J, Flisiak-Antonijczuk H, Małyszczak K. Zastosowanie metody EEG biofeedback w terapii zaburzenia hiperkinetycznego z deficytem uwagi - wyniki badania pilotowego.

Psychiatr.Psychol.Klin. 2003 Vol.3 nr 2; s.100-105

Szewczuk-Bogusławska M, Flisiak-Antonijczuk H. Czy zmiana kryteriów diagnostycznych ułatwi rozpoznanie ADHD u dorosłych? Psychiatria Polska 2013, XLVII, 2, 293–302

Inna działalność

1993-obecnie: Konsultant Wojewódzkiej Psychiatrii Dzieci i Młodzieży

2008-obecnie: Przewodnicząca Filii Wrocławskiej Sekcji Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego

Język obcy: Angielski

Streszczenie

Wstęp: Jedną z niestandardowych metod leczenia ADHD jest EEG-biofeedback, która jako jedna z form terapii behawioralnej nie jest rutynową procedurą ujętą w standardach leczenia zespołu ADHD.

Cel pracy: Celem pracy była ocena wzorców odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD za pomocą metody EEG-biofeedback w każdym z trzech podstawowych typów klinicznych wg. klasyfikacji DSM-IV-TR przy użyciu Kwestionariusza ADHD Wolańczyka i Kołakowskiego oraz parametrów elektrofizjologicznych.

Materiał i metody: Badanie miało charakter prospektywny, zostało przeprowadzone we Wrocławiu na oddziale dziennym i w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. Do terapii EEG-biofeedback włączono 85 pacjentów w wieku od 6 do 14 roku życia natomiast do grupy kontrolnej włączono 30 pacjentów standardowo leczonych psychostymulantem – metylfenidatem. Pacjenci z grupy badanej zostali poddani 20 sesjom terapeutycznym przy użyciu metody EEG-biofeedback. Po zakończeniu terapii pacjenci z obu grup ponownie zostali poddani ocenie za pomocą Kwestionariusza ADHD. W grupie badanej przeprowadzono analizę parametrów elektrofizjologicznych EEG – współczynników Th/SMR oraz Th/Beta w odprowadzeniu C3 i C4 na początku, w trakcie i na końcu terapii EEG-biofeedback.

Wyniki: 1. Wzorce odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD oceniane na poziomie punktów objawowych oraz objawów zaburzenia uwagi Kwestionariusza ADHD w grupie osób leczonych za pomocą treningów EEG-biofeedback oraz metylfenidatem w 2 typach klinicznych ADHD wg. klasyfikacji DSM-IV-TR (z przewagą zaburzeń uwagi oraz w typie mieszanym) wykazały istotne zmniejszenie liczby punktów objawowych oraz objawów zaburzenia uwagi, co może świadczyć o skuteczności obu metod leczenia. 2. W bezpośrednim porównaniu skuteczności leczenia tymi dwiema metodami analiza wykazała, że psychofarmakoterapia okazała się skuteczniejsza od terapii EEG-biofeedback w zakresie leczenia zaburzeń uwagi na poziomie punktów objawowych Kwestionariusza ADHD w podgrupie pacjentów z typem mieszanym ADHD, natomiast na poziomie objawów zaburzeń uwagi nie stwierdzono różnic między obiema metodami leczenia. 3. Wzorce odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD oceniane na poziomie zarówno punktów objawowych jak i objawów nadruchliwości i impulsywności Kwestionariusza ADHD w grupie osób leczonych za pomocą treningów EEG-biofeedback oraz metylfenidatem w 2 typach klinicznych ADHD wg. klasyfikacji DSM-IV-TR (z przewagą zaburzeń uwagi oraz w typie mieszanym) wykazały istotne zmniejszenie liczby punktów objawowych oraz objawów nadruchliwości i impulsywności, co może świadczyć o skuteczności obu metod leczenia. 4. W bezpośrednim porównaniu skuteczności leczenia tymi dwiema metodami analiza wykazała, że psychofarmakoterapia okazała się skuteczniejsza od terapii EEG-biofeedback w zakresie leczenia nadruchliwości i impulsywności na poziomie punktów objawowych Kwestionariusza ADHD w podgrupie pacjentów z typem mieszanym ADHD natomiast na poziomie objawów nadruchliwości i impulsywności nie stwierdzono różnic między obiema metodami leczenia. 5. Wzorce odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD za pomocą treningów EEG-biofeedback oceniane na poziomie EEG wykazały redukcję w zakresie aktywności fal wolnych Theta oraz przyspieszenie rytmu SMR oraz Beta w każdym z analizowanych typów ADHD.

Wnioski: Stwierdzono, że w opisywanym badaniu zastosowanie metody EEG-biofeedback okazało się metodą porównywalną z leczeniem farmakologicznym metylfenidatem w zakresie redukcji liczby objawów Kwestionariusza ADHD (zaburzeń uwagi oraz nadruchliwości i impulsywności) w typie ADHD z przewagą zaburzeń uwagi oraz mieszanym. Wzorce odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD za pomocą treningów EEG-biofeedback oceniane na poziomie EEG wykazały redukcję w zakresie aktywności fal wolnych Theta oraz przyspieszenie rytmu SMR oraz Beta w każdym z analizowanych typów ADHD.

Wnioski ogólne: Badanie przedstawione w rozprawie doktorskiej jest pierwszą oceną wzorców odpowiedzi klinicznej na terapię ADHD za pomocą treningów EEG-biofeedback przeprowadzoną w Polsce. Z uwagi na fakt, iż terapia EEG-biofeedback nie została dotychczas uznana za metodę z wyboru w leczeniu terapeutycznym ADHD wyniki pierwszego badania należy traktować jako doniesienie wstępne wymagające powtórzenia w rozszerzonym zakresie uwzględniającym także elementy ograniczające pierwsze badanie.